

Víc než polovina tříděných plastů končí na skládce

(PRÁVO sobota 3.3.2018 + SEZNAM 4.3.2018) Přestože Češi patří v Evropě k premiantům v třídění odpadů, neznamena to, že se všechny vyříděné vyhozené věci následně recyklují. Naopak. Více než polovina plastů, které lidé vyhodí do žlutých kontejnerů, skončí stejně na skládce. Je to tím, že veškeré vyhozené plasty recyklovat nelze, a k tomu se nově přidalo omezení odvozu odpadů do Číny.

Dnes 7:05

„Hmotnostní podíl skládkovaných tříděných plastových odpadů je asi 50 procent. Jedná se o plasty, které mají špatnou kvalitu, nebo takové, které jsou příliš znečištěny jinými odpady, a také ty, které se špatně recyklují,“ řekl Právu výkonný ředitel Svazu průmyslu druhotných surovin Petr Šulc.

Podle odpadového experta Hnutí Duha Ivo Kropáček ovšem končí na skládkách či ve spalovně v současnosti dokonce ještě vyšší procento tříděných plastů.

Situace se zhoršila

„Dlouhodobě to bylo mezi 40 až 60 procenty, nyní je ale situace horší, spíše se to blíží 60 procentům. Z plastů se nejlépe recyklují PET lahve, vše ostatní je, zvláště po rozhodnutí Číny, dost komplikované,“ řekl Právu Kropáček. Šulc přitom nevidí problém s materiálovým využitím kvalitních plastů.

Ovšem nekvalitní směsné plasty byly až do konce loňského roku předmětem vývozu do třetích zemí, zejména do Číny. „Zastavení dovozu vybraných odpadů do Číny se projevilo převisem nabídky. Navíc je situace již čtyři roky komplikována trvalou nízkou cenou ropy, která slouží jako primární surovina pro výrobu plastů,“ uvedl. Vyplývá z toho, že vyrobit plasty je prostě příliš levné a recyklace se mnohdy nevyplatí.

„Plasty jako druhotné suroviny nejsou konkurenceschopné ani kvalitou, ani cenou. Chybí mimo jiné například daňové zvýhodnění druhotných surovin nebo vytvoření poptávky po jejich uplatnění ve veřejných zakázkách,“ dodal Šulc.

Podle něho se nabízí využití recyklovaných plastů třeba při silničních stavbách, u protihlukových stěn nebo občanské vybavenosti. Takzvané zelené zadávání, tedy veřejné zakázky, které respektují životní prostředí a vyžadují využití recyklovaných materiálů, je však podle jeho slov v České republice zatím v plenkách.

Také Kropáček vidí možnosti využití recyklovaných plastů u státních zakázek. „Když se staví dálnice, rychlostní koridory na železnici, kde se dělají protihlukové bariéry, nemusely by se dělat z betonu, ale z recyklovaného plastu, který má stejné vlastnosti. Bohužel zatím téměř vždy tam skončí beton. Jde přitom o obrovské množství materiálů ve stavebnictví, které by mohl nahradit recyklovaný plast,“ řekl Kropáček.

EU chystá změny

Řešení se ale chystá na celoevropské úrovni. „Evropská komise v současné době zpracovává strategii pro nakládání s plastovými odpady. Cílem je zajištění téměř úplného využití produkce plastů. Cestou by mělo být užívání pouze těch plastů, které lze recyklovat, a dále tlak na výrobce zejména plastových obalů, které tvoří v rámci výroby až 40 procent spotřebovaných surovin,“ řekl Šulc.

Recyklované plasty podle něho v Evropě tvoří pouze šest procent hmotnosti výrobních plastikářských vstupů. Další posílení recyklace plastů v EU by mělo zajistit až čtyřnásobné zvýšení zpracovatelských kapacit. Podle Marka Čiháka z tiskového oddělení ministerstva životního prostředí je u nás problém s nižším procentem recyklace tříděných plastů dán i tím, že lidé do kontejnerů vhazují to, co tam nepatří.

POZNÁMKY - POSPÍCHAL

Snahy o minimalizaci odpadů vůbec a maximalizaci recyklace jsou dlouhodobé a pokud se zpětně podíváme, vždy ve výhledu nenaplněné (objemy, %, hmotnosti)..., vždy bylo uvažováno s jasnou progresí.

Moje zkušenost v celém spektru:

- 15 let analýza svozu KO z tří městských souborů (vilová část, sídlištní, předměstská) v Brně, něco v Praze a něco v Ostravě
- jsou značné rozdíly ve složení KO z takto definovaných sídlištních celků. Tady nelze jít do detailu, ale zájemcům mohu souhrnnou zprávu z jedné komplexní analýzy zaslat (tady je tabulka, jak bylo tříděno)
- bylo by vhodné co nejdříve provést shrnutí kolem skládek: kolik km² jich je, jak je to s již známými dopady do podzemní vody a jiné havárie, atd.
- skládka není řešení, to víme, ale představa, že po roce XXXX nebude skládek třeba je cíl bez jasných příček žebříku, jak se dostat k tomu „ovoci“. Všechno vytřídíme a co dál?
- K úvahám o použití odpadů v rámci staveb – sice ne plasty, ale při stavbě dálnice na Ostravsku byly nepochybně použity hutní odpady....., a co je výsledek...?
- Jak je vidno z uplatňování recyklace plastů, vypadá to na slepou uličku. Ano, můžeme z nic dělat protihlukové zábrany, ale ty doslouží za 15-25 let a co z toho uděláme potom? Došlo se k samorozpadu plastů - a výsledek jsou nanočástice plastů v mořích a oceánech, tedy v rybách...
- Naše civilizace (tedy tady a dnes) v dané chvíli nemá páky na realizaci připravených moudrých postupů k jasným cílům. Zatím jsou to u nás plasty (je jich moc, a nevíme co s nimi...), ale brzy "nastoupí" voda (které bude zřejmě i u nás nedostatek).

Závěrem – budu se snažit být při lecčems, co se v této oblasti bude dít – pokud mi to bude dovoleno z vyšších míst (ročník 1940)..

Dejte prosím vědět – jak třeba odezvu na toto (prosím o předání rozmnožené všem + ta tabulka).

A pokud jde o zájemce (analýza KO, pneumatiky...) – ozvěte se prosím na

zpospich@sky.cz

Zdeněk Pospíchal

